

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, научна специалност „Социално управление“ в Стопанска академия „Д.А.Ценов“ - Свищов

Изготвил становището: Проф. д-р Милена Иванова Тепавичарова, член на научно жури, съгласно заповед № 511/01.06.2018 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Автор на дисертационния труд: Талгат Бабашевич Утеубаев, докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Мениджмънт“ при факултет „Мениджмънт и маркетинг“ на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ - Свищов

Тема на дисертационния труд: Управление на човешките ресурси на предприятията в условията на Евразийския икономически съюз ("Управление на човешескими ресурсами предприятия в условиях Евразийского экономического союза")

I. Общо представяне на дисертационния труд

1. Предмет

Като предмет на изследване в дисертационния труд, докторантът определя управленския механизъм, способстващ за формиране и развитие на конкурентоспособни човешки ресурси в условията на Евразийския икономически съюз (ЕИС).

2. Обем

Общият обем на дисертационния труд е 223 страници в т.ч. увод, изложение в три глави, заключение, списък на използваната литература и 4 приложения в обем от 10 страници. В основния текст са включени 28 таблици и 25 фигури.

3. Структура

Структурата на дисертационния труд е класическа, отразява обекта, предмета, целта и задачите на изследването. Тя е логически издържана и

позволява задълбочен анализ на теоретичните и практически аспекти на управление на човешките ресурси, както и извеждане на препоръки за усъвършенстване механизма за управление на човешките ресурси на микро - и макро ниво в условията на Евразийския икономически съюз.

4. Литература

В дисертационния труд авторът е използвал широка база от източници (общо 145 литературни, нормативни и онлайн източника). От тях 87 са на кирилица, 58 на латиница и 29 Интернет източници. Основните компоненти на разработката са представени пред научната общност чрез 15 публикации, вкл. 3 статии в списания с импакт фактор и импакт ранг и 4 статии в индексирани и реферирани списания. Докторантът е представил части от дисертацията на 8 научни форума.

5. Приложения

В приложенията на дисертационния труд са включени: Приложение А - Тълкуване на същността на понятието "човешки ресурси" от различни учени; Приложение Б - Въпросник за експертно социологическо проучване; Приложение В - Акт за прилагане на резултатите от работата в производството; Приложение Г – Справка за приложение на резултатите от работата в учебния процес.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

1. Преценка на актуалността и разработеността на изследвания в дисертацията научен проблем

Науката за управление на човешките ресурси бележи бурно развитие след средата на 20-ти век и особено през последните тридесет години. Значителни резултати при осмислянето и разработването на тази тематика, показват научните достижения отчитащи мястото и ролята на човешкия фактор в организациите. Признаването на човека като най-ценен актив и съответно носител на конкурентно предимство, е водещата теза на тези научни достижения. В този смисъл, успешното приложение на теорията на управление на човешките ресурси на практика се явява едно от най-важните направления на стратегическото управление на съвременните международни компании.

Разработвайки идеята, че човешките ресурси са основен капитал, главен елемент в изграждането на модерно, съвременно, високотехнологично общество, докторантът представя в достатъчна пълнота и логична последователност поставените за изследване научни

проблеми. Разгърнатата структурна форма на дисертационния труд обхваща в достатъчна пълнота и логична последователност поставените за изследване актуални въпроси. Приложеният подход позволява в контекста на научното познание да се премине от изследването на теоретичните основи и методическия инструментариум на управлението на човешките ресурси (Глава Първа) през анализ и оценка на съвременното състояние на човешките ресурси в страните от ЕИС (Глава Втора) към разработване на механизми за усъвършенстване на процеса на управление на човешките ресурси в условията на свободно движение на работна сила в ЕИС и оптимизиране на системите за управление на човешките ресурси в компаниите. (Глава Трета).

2. Мнение за езика, обема и инструментариума на дисертационния труд

Анализираните от докторанта въпроси несъмнено налагат наличие на добра теоретична подготовка и познаване на европейската и световната практика в областта на управлението на човешките ресурси, както и правилен подбор на методи за тяхното проучване. В тази връзка следва да се подчертае, че авторът притежава добра специализирана подготовка и практически познания в областта на разработената тематика. Резултатите от научното изследване са оформени и представени разбираемо и логично.

Обемът на дисертационния труд е оптимален и балансиран по отношение на структурата. Поставената изследователска теза съответства и се конкретизира от представените цели и задачи. При тяхното разработване се използват методите на системния подход, социологическото изследване, анкетиране, методите за сравнение, класификация, групировка, статистически методи за анализ, прогнозиране, SWOT-анализ. Таблично и графично са представени отделни характеристики и тенденции в управлението на човешките ресурси.

3. Мнение доколко авторефератът отразява точно и пълно труда

Аutoreфератът напълно отразява замисъла и съдържанието на изследването. В структурно отношение отговаря на основните изисквания за оформяне на автореферат на дисертационен труд.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Представените научни приноси са точни и ясно обосновани. Чрез тях авторът демонстрира творческа способност да систематизира, надгражда, проучва и анализира. Научните постижения се открояват с оригиналност,

практическа приложимост и средство за нарастване на ефективността при управлението на човешките ресурси. В този смисъл се открояват следните приноси:

- Чрез разработването на Единна Интегрирана Евразийска електронна борса на труда да се подпомогне развитието на Единен пазар на труда за подобряване на процеса на управление на човешките ресурси при свободното движение на работна сила в рамките на ЕИС и разрешаване на проблема с нелегалната трудова миграция.
- Представен е механизъм за публично-частни партньорства между образованието и бизнеса за определяне на стратегическите цели, насоки и очаквани резултати при формирането и развитието на човешките ресурси.
- Разработен е модел на система за мотивация на труда на работниците, характерен с многоетапен подход при прилагане на методите за управление в зависимост от реализуемия потенциал на сътрудника, позволяващ съществено да се подобри производителността и ефективността на работа в предприятията.

IV. Въпроси по дисертационния труд

По отношение на дисертационната разработка нямам съществени критични бележки. Поставям следните въпроси, целящи по-скоро да предизвикат докторанта за бъдещи разработки по темата:

- В работата си предлагате механизъм за формиране и развитие на човешките ресурси въз основа на сътрудничество на образованието и бизнеса. Как мотивирате работодателите да участват в този процес?
- Съществува ли в Казахстан досегашен опит за сътрудничество между образователната система и бизнес структурите с цел създаване и развитие на конкурентни човешки ресурси?

Имайки предвид широкия обхват и значимостта на разглежданата проблематика, препоръчвам на докторанта да продължи проучванията си по темата и в бъдеще.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Дисертационният труд на тема „Управление на човешките ресурси на предприятията в условията на Евразийския икономически съюз“ с автор Талгат Бабашев Утеубаев представлява задълбочено и самостоятелно научно изследване в което се показва авторовата литературна

осведоменост и богат практически опит по разглежданите проблеми, методологическа подготвеност и аналитични способности на изследовател. Получените и публикувани научно-приложни резултати са безспорно актуални и представляват интерес за научната и обществената практика.

Въз основа на изложеното в настоящото становище за представения дисертационен труд считам, че са изпълнени изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д.А.Ценов“ - Свищов относно получаването на образователна и научна степен „доктор“.

Като член на научното жури давам **ПОЛОЖИТЕЛНА** оценка за дисертационния труд на тема „Управление на човешките ресурси на предприятията в условията на Евразийския икономически съюз“ („Управление на човешескими ресурсами предприятия в условиях Евразийского экономического союза“), като предлагам на научното жури да присъди на Талгат Бабашев Утеубаев образователна и научна степен „доктор“ по област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, научна специалност „Социално управление“

19.06.2018 г.

Изготвил становището:

/проф. д-р Милена Тепавичарова/

